

ବର୍ଷ ଶେଷ ସମୀକ୍ଷା -2017 : ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ଗ୍ୟାସ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ

Posted On: 28 DEC 2017 7:41PM by PIB Bhubaneswar

1- ଏଚଇଏଲପି : ଅପଣ୍ଟିମ ସେକ୍ଟରରେ ହାଇଡ୍ରୋକାର୍ବନ ଆବଂଚନ କରିବା ପାଇଁ ନୂଆ ହାଇଡ୍ରୋ-କାର୍ବନ ଅନ୍ୱେଷଣ ଲାଇସେନ୍ସ ନୀତି(ଏଚଇଏଲପି)କୁ 2016 ମାର୍ଚ୍ଚ 30 ତାରିଖରେ ଅଧିସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ନୀତିକୁ 2017 ଜୁଲାଇ 1 ରୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରାଯାଇଛି । ମୁକ୍ତ ଅଂଚଳ(କ୍ଷେତ୍ରଫଳ)ର ଲାଇସେନ୍ସ ନୀତି(ଏଏଏଲପି) ହେଉଛି ଏଚଇଏଲପିର ପ୍ରମୁଖ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ଯାହାକୁ 2017 ଜୁନ୍ 30 ତାରିଖରେ ଅଧିସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

2- କ୍ଷୁଦ୍ର ଅଂଚଳ ଅନ୍ୱେଷଣ ନୀତି: କେନ୍ଦ୍ର ମନ୍ତ୍ରମଣ୍ଡଳର ଡିଏଭିଏଫ୍ ସ୍ଥଳ ଫିଲ୍ଡ ପଲିସି(କ୍ଷୁଦ୍ର ଅଂଚଳ ଅନ୍ୱେଷଣ ନୀତି) ଅନ୍ତର୍ଗତ 69 ସୀମାନ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ଏଥିରୁ 67 ଡିଏଭିଏଫ୍ ସ୍ଥଳ ଫିଲ୍ଡକୁ 46 ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ କ୍ଷେତ୍ର ସହ ମିଶାଇ ତା'ର ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଡିଏଏସ୍ଏଫ୍ ନିଲାମୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟ-1ର ସଫଳତା ଆଧାରରେ ଡିଏଭିଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ଓଏନଜିସି ଓ ଟେକର 60ଟି କ୍ଷେତ୍ର ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲେ । ଏହା ତତ୍ପର ନିୟମ ଆଧାରରେ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ପିଏସସି ନିୟମର ସମସ୍ତ ବ୍ଲକଗୁଡ଼ିକୁ ସମାପ୍ତ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା ।

3- ଭାରତର ସେଡିମେଣ୍ଟାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଣମୁଲ୍ୟାଙ୍କନ କ୍ଷେତ୍ରର ସର୍ବେକ୍ଷଣ : ଅନ୍ୱେଷଣ ଓ ଉତ୍ପାଦନ ଗତିବିଧି ପାଇଁ ଭୁକମ୍ପଜନିତ ତଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସରକାର ଭାରତର ସମସ୍ତ ସେଡିମେଣ୍ଟାରୀ ଅଂଚଳ ନିମନ୍ତେ 2-ଡି ଭୁକମ୍ପଜନିତ ସର୍ବେକ୍ଷଣର ପରିଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ପରିଯୋଜନାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ 2932.99 କୋଟି ଟଙ୍କା । ପରିଯୋଜନା 2019-20 ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂରଣ ହୋଇଯିବ । 2017 ଅକ୍ଟୋବର 31 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା 10,200.54 ଏଲକେଏମର 2-ଡି ଭୁକମ୍ପଜନିତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ସାରିଛି । ଏଥିରେ ଓଏନଜିସି 1902.68 ଏଲକେଏମ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରିଥିଲା ଓ ଓଆଇଏଲ୍ 697.86 ଏଲକେଏମ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରିଥିଲା ।

4- ଜାତୀୟ ତାପ ସଂଗ୍ରହ(ଏନଡିଆର) : ଡିଏଭିଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ଏନଡିଆର ସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଛି । ଯାହାଫଳରେ ବ୍ୟବସାୟିକ ଅନ୍ୱେଷଣ, ଅନୁସନ୍ଧାନ, ବିକାଶ ଓ ଏକାଡେମିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଅନ୍ୱେଷଣ ଓ ଉତ୍ପାଦନ ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇପାରିବ ।

ଖ- ପ୍ରାକୃତିକ ଗ୍ୟାସ

1- ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଗ୍ୟାସ ଗ୍ରୀଡ୍ (ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଉର୍ଜା ଗଙ୍ଗା) : ଗ୍ୟାସ୍ ଆଧାରିତ ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଉର୍ଜା ବାଣ୍ଟେଣ୍ଟ ଗ୍ୟାସର ସେୟାର 15 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସରକାର 15 ହଜାର କିଲୋମିଟର ଅତିରିକ୍ତ ଗ୍ୟାସ୍ ପାଇପଲାଇନ୍ ନେଟୱାର୍କର ବିକାଶର ଯୋଜନା କରିଛନ୍ତି । ଏବେ ଦେଶରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଗ୍ୟାସ୍ ଗ୍ରୀଡ୍ ପଶ୍ଚିମ, ଉତ୍ତର, ଦକ୍ଷିଣ-ପୂର୍ବ ଗ୍ୟାସ୍ ବଜାରକୁ ଯୋଡୁଛି । ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ଗ୍ୟାସ୍ ସମ୍ବଳ ଥିବା ଅଂଚଳ । ଦେଶର ପୂର୍ବ ଭାଗକୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ଉର୍ଜା ଦେବାର ପ୍ରତିଶ୍ଚୁତିବଦ୍ଧତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି 5176 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜି ଅନୁଦାନକୁ ମଞ୍ଜୁରି ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ଧନରାଶି 12,940 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆନୁମାନିକ ପୁଞ୍ଜିର 40 ପ୍ରତିଶତ ।

2- ସହରାଂଚଳ ଗ୍ୟାସ୍ ବିତରଣ(ସିଜିଡି) ନେଟୱାର୍କ : ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀର ବିଜ୍ଞାନ ଭବନରେ 2015 ମାର୍ଚ୍ଚ 27 ତାରିଖରେ ଆୟୋଜିତ ଉର୍ଜା ସଙ୍ଗମ-2015ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ଆସନ୍ତା 4ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସହରାଂଚଳରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷତା ହ୍ରାସ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପାଇପ୍ ଲାଇନ୍ ଗ୍ୟାସ୍ ସଂଯୋଗକୁ 28ଲକ୍ଷରୁ ବୃଦ୍ଧି କରି ଏକ କୋଟି କରାଯିବ । ଏବେ 31 ସିଜିଡି କମ୍ପାନୀ 21ଟି ରାଜ୍ୟ/କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ପ୍ରଦେଶର 81ଟି ସ୍ଥାନରେ ସିଜିଡି ନେଟୱାର୍କର ବିକାଶ କରୁଛନ୍ତି । ଏହି କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ପିଏନଜି ଭାବେ ସ୍ୱଳ୍ପ ରକ୍ଷନ ଗ୍ୟାସ୍ ପ୍ରାୟ 40ଲକ୍ଷ ସଂଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି । ସରକାରଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଗ୍ୟାସ୍ ଉପଲବ୍ଧତା ଓ ପାଇପ୍ ଲାଇନ୍ ସଂଯୋଗ ଆଧାରରେ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ସିଜିଡି ନେଟୱାର୍କର ପରିସରକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବ ।

3- ପରିବହନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସିଏନଜି/ଏଲଏନଜିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ : ସରକାର ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ପରିବହନ ଲକ୍ଷନ ଭାବେ ସିଏନଜିର ଉପଯୋଗକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଦେଶରେ ସିଜିଡିର ନେଟୱାର୍କର ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତତା କରାଯାଉଛି । ଦେଶରେ ସିଏନଜି ସେବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ପାଇଁ ସରକାର ମଧ୍ୟ ଗାଇଡ୍‌ଲାଇନ୍ ଜାରି କରିଛନ୍ତି । ଯାହାଫଳରେ ଘରୋଇ ଗ୍ୟାସ୍ ଉପଲବ୍ଧତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ । ପରିବହନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସିଏନଜିର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଗ- ବିଶୋଧାନାଗାର

1- ବିଶୋଧାନାଗାର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସମ୍ପନ୍ନ କରିବା : ଦେଶରେ 23ଟି ବିଶୋଧାନାଗାର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାବେଳେ 18ଟି ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ଷେତ୍ରର, 3ଟି ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ର ଓ 2ଟି ଯୌଥ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି । ଏସବୁର ମୋଟ ବିଶୋଧାନ କ୍ଷମତା 247.566 ଏମ୍ଏମଟିପିଏ । ଏହି ମୋଟ ବିଶୋଧାନ କ୍ଷମତାରେ ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷମତା ହେଉଛି 142.066 ଏମ୍ଏମଟି, ଯୌଥ ଉଦ୍ୟୋଗର 17.3 ଏମ୍ଏମଟି ଓ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ରର 88.2 ଏମ୍ଏମଟି । ମୋଟ ଘରୋଇ ଉପଯୋଗ ନିମନ୍ତେ ବିଶୋଧାନ କ୍ଷମତା ପାଇଁ ଦେଶ ନାକେବଳ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇଛି ବରଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣରେ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ଉତ୍ପାଦନ ରପ୍ତାନୀ ମଧ୍ୟ କରୁଛି ।

ଘ- ବଜାର

1- ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳା ଯୋଜନା : ଏହି ଯୋଜନା 5 କୋଟି ବିପିଏଲ୍ ମହିଳାଙ୍କୁ ରୋଷେଇ ଗ୍ୟାସ୍ ସଂଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ 2016-17 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ 3ବର୍ଷ ଭିତରେ ପୁରା କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଥିଲା । 2017 ଡିସେମ୍ବର 4 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା 3.2 କୋଟିରୁ ଅଧିକ ବିପିଏଲ୍ ମହିଳାଙ୍କୁ ନୂଆ ଏଲପିଜି ସଂଯୋଗ ଦିଆଯାଇ ସାରିଛି । ଏଥିରେ 30.5 ପ୍ରତିଶତ ଓ 13.3 ପ୍ରତିଶତ ସଂଯୋଗ ଯଥାକ୍ରମେ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତି ବର୍ଗର ଲୋକଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଛି ।

2- ପହଲ : 2017 ନଭେମ୍ବର 13 ତାରିଖରେ 19.12 କୋଟିରୁ ଅଧିକ ଉପଭୋକ୍ତା ପହଲ ଯୋଜନାରେ ସାମିଲ ହୋଇସାରିଛନ୍ତି । ପହଲକୁ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ତାଲରେକ୍ ବେନିଫିଟ୍ ଟ୍ରାନ୍ସଫର(ଡିବିଟି) ଯୋଜନା ଭାବେ ଗିନିଜ୍ ବୁକ୍ ଅଫ୍ ୱାର୍ଲ୍ଡ ରେକର୍ଡରେ ସାମିଲ କରାଯାଇଛି । ଅଦ୍ୟାବଧି 58,243 କୋଟି ଟଙ୍କା ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଏକାଉଣ୍ଟକୁ ଦିଆଯାଇ ସାରିଛି । ପହଲ୍ ଯୋଗୁ ବେନାମୀ ଏକାଉଣ୍ଟ, ଏକାଧିକ ଏକାଉଣ୍ଟ ଓ ନିଷ୍ପିନ୍ନ ଏକାଉଣ୍ଟକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ସହାୟତା ମିଳିଛି । ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2014-15, 2015-16 ଓ 2016-17 ମଧ୍ୟରେ ପହଲକୁ ଲାଗୁ କରିବା ଯୋଗୁ ସର୍ବସାଧାରଣ ମୋଟ୍ ପ୍ରାୟ 29,446 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂଚୟ କରାଯାଇ ପାରିଛି ।

3- ପିଡିଏସ୍ କିରୋସିନି ଯୋଜନା(ଡିବିଟିକେ)ରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସୁବିଧା ହସ୍ତାନ୍ତର : ପିଡିଏସ୍-ଏସକେଓ ବିତରଣ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଆବଂଚନ ଓ ବିତରଣରେ ସୁଧାର, ଉତ୍ତମ ସର୍ବସିଡି ପରିଚାଳନା ଓ ସର୍ବସିଡିରେ ଦିଆଯାଉଥିବା କିରୋସିନିର ଜାଲ୍ ବିତରଣକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଏହି ଯୋଜନାକୁ ଲାଗୁ କରାଯାଇଛି । ଡିବିଟିକେକୁ ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଓ ଛତିଶଗଡ଼ର 4ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ସାମିଲ ହେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ସମସ୍ତ ଘରକୁ ଏଲପିଜି ସଂଯୋଗ ଦେଇ 'କିରୋସିନି ମୁକ୍ତ' କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ପ୍ରଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଉଛି । ଅଦ୍ୟାବଧି ଦିଲ୍ଲୀ, ଚଣ୍ଡିଗଡ଼, ତାମିଲ୍ ଓ ତିରୁ, ଦାଦର ଓ ନଗର ହାବେଲି, ପୁଡୁଚେରୀ ଭଳି କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ପ୍ରଦେଶ ଓ ହରିଆଣା, ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ଓ ପଞ୍ଜାବ 'କିରୋସିନି ମୁକ୍ତ' ହୋଇସାରିଛି ।

4- ଏଲପିଜି ପରିସର : 2016-17 ମସିହାରେ 3.31 କୋଟିରୁ ଅଧିକ ନୂଆ ଏଲପିଜି ସଂଯୋଗ ଦିଆଯାଇଛି । ସେହିଭଳି ଭାବେ 2017-18(2017 ଡିସେମ୍ବର 18) ଅବସରରେ 2.15 କୋଟିରୁ ଅଧିକ ନୂଆ ଏଲପିଜି ସଂଯୋଗ ଦିଆଯାଇଛି । 2017 ନଭେମ୍ବର 1 ସୁଦ୍ଧା ଜାତୀୟ ଏଲପିଜି ପରିସରକୁ 2015 ଜାନୁଆରୀ 11ର 60.6 ପ୍ରତିଶତରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ 78.3 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚି ସାରିଛି ।

ଏଲପିଜି ପରିସରକୁ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ନିମନ୍ତେ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରେ 6,149 ନୂଆ ଏଲପିଜି ଡିଷ୍ଟ୍ରିବ୍ୟୁଟରସିଏସ୍ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଆଯାଇଛି । ଯାହାର ତତ୍ପର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବେ ଚାଲିଛି । 2017 ଡିସେମ୍ବର 19 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା 2468ଟି ସ୍ଥାନ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇସାରିଛି ।

5- କିରୋସିନି ଓ ଏଲପିଜି ଉପରେ ସର୍ବସିଡି : 2017 ଡିସେମ୍ବର 1 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଟେକ ବିତରଣ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକୁ ପିଡିଏସ୍ କିରୋସିନିର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଟର ପିଛା 12.44 ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡୁଛି । ସରକାର ଡିବିଟିଏଲ୍ ଆଧାରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସିଲିଣ୍ଡର ଉପରେ 252 ଟଙ୍କାର ନଗଦ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେଉଛନ୍ତି ।

6- ଟେକ ବିତରଣ କମ୍ପାନୀର ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଖୁଚୁରା ବିକ୍ରି କେନ୍ଦ୍ର

ରକ୍ଷନ ଗ୍ୟାସର ଗୁଣବତ୍ତା ଓ ସଠିକ୍ ପରିମାଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ତଥା ନକଲି ଦେଶନେଶକୁ ରୋକିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପ୍ରତିମାସରେ 100 କିଲୋଲିଟର ବିକ୍ରି କରୁଥିବା ଖୁଚୁରା ବିକ୍ରି କେନ୍ଦ୍ରକୁ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । 2017 ନଭେମ୍ବର 15 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରତିମାସରେ 100 କିଲୋଲିଟର ବିକ୍ରି କରୁଥିବା 31,155ଟି ଖୁଚୁରା ବିକ୍ରି କେନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟରୁ 21152ଟି ଖୁଚୁରା ବିକ୍ରି କେନ୍ଦ୍ରକୁ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ କରାଯାଇଛି ।

7- ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ଗ୍ୟାସ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଡିଜିଟାଲ ପୈଠକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ : ଖୁରୁରା ବିକ୍ରି କେନ୍ଦ୍ରରେ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ଡିଜିଟାଲ ପୈଠ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । 2017 ନଭେମ୍ବର 28ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଦେଶର 49,209(90 ପ୍ରତିଶତ)ପେଟ୍ରୋଲ ପମ୍ପରେ 82,132 ପିଓଏସ୍ ଚର୍ମିନାଲ ଓ 81,070 ଇ-ଖାଲେଟ୍ ସୁବିଧା ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ବିକ୍ରି କେନ୍ଦ୍ରରେ 95 ପ୍ରତିଶତରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ଲକ୍ଷନ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥାଏ ।

ଡ- ଅଟୋ-ଲକ୍ଷନ ଭିଜନ୍

1- ଅଟୋ-ଲକ୍ଷନ ଭିଜନ ଓ ନୀତି - ଦେଶରେ ବିଏସ୍-4 ଓ ବିଏସ୍-6 ଲକ୍ଷନର ଆରମ୍ଭ : ସରକାର ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ 2017 ଏପ୍ରିଲ 1ରୁ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ବିଏସ୍-4 ଅଟୋ ଲକ୍ଷନର ଯୋଗାଣ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ସରକାର ମଧ୍ୟ ବିଏସ୍-4ରୁ ସିଧାସଳଖ ବିଏସ୍-6 ବର୍ଗର ଲକ୍ଷନ ଲାଗୁ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି । ଯାହା ସମଗ୍ର ଦେଶରେ 2020 ଏପ୍ରିଲ 1ରୁ ଲାଗୁ କରାଯିବ । ଏହାର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ମଧ୍ୟ ଜାରି କରାଯାଇ ସାରିଛି । ଏବେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ପ୍ରତ୍ୟୁଷଣକୁ ତୃଷ୍ଣରେ ରଖି ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି କି ଜାତୀୟ ରାଜଧାନୀ ଦିଲ୍ଲୀରେ ବିଏସ୍-6କୁ 2018 ଏପ୍ରିଲ ପହିଲାରୁ ଲାଗୁ କରାଯିବ ।

2- ଇବିପି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ : ଇଥେନୋଲର ଉପଲବ୍ଧତା ସୁଧାରିବା ପାଇଁ ସରକାର 2017-18 ମସିହା ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଇଥେନୋଲ ଯୋଗାଣ ନିମନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟର ସମୀକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ଓ ତାକୁ ଲିଟର ପିଛା 40.85 ଟଙ୍କା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଛନ୍ତି । 2015-16 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଟେକ ବିତରଣ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ 2016 ନଭେମ୍ବର 30 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା 111 କୋଟି ଲିଟର ଇଥେନୋଲ କ୍ରୟ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଏକ ରେକର୍ଡ । 2016-17 ମସିହା ପାଇଁ ଟେକ ବିତରଣ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ 278 କୋଟି ଲିଟର ଇଥେନୋଲ ନିମନ୍ତେ ଡେଣ୍ଡର ଜାରି କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ 2017 ନଭେମ୍ବର 14ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 62.32 କୋଟି ଲିଟର ଇଥେନୋଲ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

3- ବାୟୋ-ଡିଜେଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ : ସରକାର 2017 ଜୁନ 29ତାରିଖର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ ବାୟୋ-ଡିଜେଲ୍(ବି-100)ର ସିଧାସଳଖ ବିକ୍ରିର ମାର୍ଗ ଉନ୍ନତ କରିଛନ୍ତି । ଏହାକୁ ହାଇସ୍ପିଡ୍ ଡିଜେଲ୍ ସହ ମେଳ କରାଯିବ, ଯାହା ଭାରତୀୟ ମାନକ ବ୍ୟବହାର ମାନକ ଅନୁରୂପ ହେବ ।

4- ଲିଙ୍ଗୋସେଲ୍ୟୁଲୋସେସ୍ ରୁଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ପାଢ଼ିର ଇଥେନୋଲ : ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ଷେତ୍ରର ଟେକ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ଦେଶର 11ଟି ରାଜ୍ୟରେ 12ଟି ରୁ ଡି ଇଥେନୋଲ ପ୍ଲ୍ୟାଟ୍ ସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ଟେକ ବିତରଣ କମ୍ପାନୀ ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ପ୍ରଦାନକାରୀ(5ଟି ବ୍ରହ୍ମାମଣା/ରାଜ୍ୟ ସରକାର(ଗୋଟିଏ ବ୍ରହ୍ମାମଣା) ସହ ମୋଟ 6ଟି ବ୍ରହ୍ମାମଣା ପତ୍ର ସ୍ଵାକ୍ଷର କରାଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ଲ୍ୟାଟ୍ 5ଟି ସ୍ଥାନରେ ଲଗାଯାଇଛି । ପ୍ରଥମ ଡେଇଁ ଲକ୍ଷନ ବିଶୋଧନ ପ୍ଲ୍ୟାଟର ଶିଳାନିଧାସ ପଞ୍ଜାବର ଭଟିଆରେ ହିନ୍ଦୁସାନ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ କର୍ପୋରେସନ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଛି ।

ଡ- ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସହଯୋଗ

1- ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସହଯୋଗ : ସରକାରଙ୍କ ‘ଆକ୍ସ-ଇଷ୍’ ନୀତିକୁ ତୃଷ୍ଣରେ ରଖି ପଡ଼ୋଶୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ସହ ହାଇଡ୍ରୋକାର୍ବନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନେକ ବ୍ରହ୍ମାମଣା କରାଯାଇଛି । ଏହା ଆଧାରରେ ବାଂଲାଦେଶ ଓ ନେପାଳ ଭଳି ଆମର ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କ ସହ ବିଭିନ୍ନ ପାଇପ୍ ଲାଇନ୍ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି । ଯାହା ଆମର ଗ୍ୟାସ୍ ଗ୍ରୀଡ୍ ସହ ସଂଯୋଗ ହେବ । ନେପାଳ, ଭୁଟାନ ଓ ମରିସସ୍ ସହ ଆମର ବୃହତ୍ ହାଇଡ୍ରୋକାର୍ବନ ବ୍ୟବସାୟ ହେଉଛି । ମିଆଁମାରକୁ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ସାମଗ୍ରୀର ପ୍ରଥମ କାର୍ଗୋ ଭାରତ ପକ୍ଷରୁ ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ଭାବେ ପଠାଯାଇଛି । ଆମେ ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଯୌଥ କମ୍ପାନୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରୀଲଙ୍କା ସହ ଏକ ଏଲ୍ଏନଜି ଚର୍ମିନାଲ ସ୍ଥାପିତ କରାଯିବା ଦିଗରେ କାମ କରାଯାଉଛି ।

ଛ- ପ୍ଲ୍ୟୁରସିପ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

1- ଷ୍ଟାର୍ଟଅପ୍ ଇଣ୍ଟିଆ : କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ଷେତ୍ରର ଟେକ ଓ ଗ୍ୟାସ୍ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ 3ବର୍ଷ ପାଇଁ 320 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଷ୍ଟାର୍ଟଅପ୍ ରାଶି ଗଠନ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ନିଜର ଷ୍ଟାର୍ଟଅପ୍ ଖେବସାଇଟ୍ ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ଓ ଅଭିନବୀକରଣ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ଜାରି କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ 29ଟି ଷ୍ଟାର୍ଟଅପ୍ ଫାର୍ମକୁ ଚୟନ କରାଯାଇଛି ।

2- ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ : ସ୍କିଲ ଇଣ୍ଡିଆ ପଦକ୍ଷେପ ଆଧାରରେ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଆଧାରରେ ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଯୋଜନାକୁ ତୃଷ୍ଣରେ ରଖି ହାଇଡ୍ରୋକାର୍ବନ କ୍ଷେତ୍ର ଦକ୍ଷତା ପରିଷଦର ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । 2022 ମସିହା ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାୟ 7.3 ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କରାଯିବ ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

3- ମେକ୍ ଇନ୍ ଇଣ୍ଡିଆ : ସରକାର 2017 ଏପ୍ରିଲ 12 ତାରିଖରେ ଭାରତର ସମସ୍ତ ଟେକ ଓ ଗ୍ୟାସ୍ ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ଷେତ୍ରର ଉଦ୍ୟୋଗରେ ନିର୍ମାଣ/ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କୁ ପରଚେକ୍ ପ୍ରିଫେସ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି । ଯାହାଫଳରେ ସାମଗ୍ରୀ ଓ ସେବାରେ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମଗ୍ରୀକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯାଇପାରିବ ।

4- ଇତି ଅଫ୍ ଡ୍ରୁଇଙ୍ଗ୍ ବିଜିନେସ୍ : ଟେକ ଓ ଗ୍ୟାସ୍ କ୍ଷେତ୍ରର ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ପାରଦର୍ଶିତା ଓ ସାଧୁତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପାଷ୍ଟ ଟ୍ରାକ୍ ରେକର୍ଡ (ପିଟିଆର) ନିୟମକୁ କୋହଳ କରିବା ଉପରେ ବିଚାର ନିମନ୍ତେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଜନ ସୁରକ୍ଷା, ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଆଦିକୁ ଛାଡ଼ି ଗୁଣବତ୍ତା ଓ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ପକ୍ଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପିଟିଆର ନିୟମରେ କୋହଳ କରାଯିବାର ପ୍ରାବଧାନ ରହିଛି । ଏହି ସମସ୍ତ ଷ୍ଟାର୍ଟଅପ୍ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ଅଛି ।

5- ଆପ୍ରେଟିସକୁ ନ୍ରିୟକ୍ତି : ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ଷେତ୍ରର ଉଦ୍ୟୋଗକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି କି ସେମାନେ 2017 ଡିସେମ୍ବର ସୁଦ୍ଧା ନିଜର ମୋଟ୍ ଶ୍ରମ ଶକ୍ତିକୁ ତୃଷ୍ଣରେ ରଖି 10 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆପ୍ରେଟିସକୁ ନ୍ରିୟକ୍ତି ଦେବା ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।

ଜ- ସ୍ଵଚ୍ଛ ଭାରତ

1- ସ୍ଵଚ୍ଛ ଭାରତ ମିଶନ : ସ୍ଵଚ୍ଛ ଶୌଚାଳୟର ଉପଲବ୍ଧତା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସଂଶୋଧିତ ପ୍ରାବଧାନକୁ ‘ପ୍ରମୁଖ ଅନିୟମିତତା’ ଆଧାରରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରାଯାଇଛି ଓ ଟେକ ବିତରଣ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ଜୋରିମାନା ପ୍ରାବଧାନକୁ ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଭାବେ ସଂଶୋଧିତ କରିଛନ୍ତି । 2017 ନଭେମ୍ବର 15 ତାରିଖରେ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଟେକ ବିତରଣ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ 55,413 ଖୁରୁରା ବିକ୍ରି କେନ୍ଦ୍ର ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରେ 54,411 ଖୁରୁରା ବିକ୍ରି କେନ୍ଦ୍ରରେ ଶୌଚାଳୟ ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧ ହେଉଛି । ଏଥିରୁ 30,886 ଖୁରୁରା ବିକ୍ରି କେନ୍ଦ୍ରରେ ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଶୌଚାଳୟ ରହିଛି । ସମସ୍ତ ଖୁରୁରା ବିକ୍ରି କେନ୍ଦ୍ରରେ ମହିଳା ଓ ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଶୌଚାଳୟ ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧ କରାଇବା ନିମନ୍ତେ ଟେକ ବିତରଣ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରୟାସ କରୁଛନ୍ତି ।

